

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nieuwe Atheisterye Van Onse Tyden

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1668

Het Derde Capittel Wort bewesen dat de Catholijcken ende Sectarisen in de Leer-stucken van hun gheloof, reghel-recht teghen malkanderen strijden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71466)

HET DERDE CAPITTEL

Wort bewesen dat de Catholijcken ende Sectarisen
in de Leer-stucken van hun gheloof, reghel-
recht teghen malkanderen strijden.

Dese voorgaende fondamenten aldus gelept sijn
de vare ick nu voorder om allenskens te komen
tot den gront vande questie: Soo sal ick hier dan
bewijzen dat de Catholijcken/ende Sectarisen/inde
leer-stucken van hen gheloof / reghel-recht teghen
malkanderen strijden / ende daer naer hier upt die
wettich besluyt maecten/dat een van beyden in hun
gheloof de salicheyt niet en konnen bekomen.

§. 1.

Wort bewesen dat de Catholijcken, ende Sectari-
sen, oock inde twaelf artijckelen des gheloofs,
reghel-recht strijden teghen malkanderen.

Ick hebbe de Sectarisen overtuyghyt dat het niet
ghenoech en is tot de salicheyt/enckelijck, en sonder
meer, te gheloooven in Christum, maer dat het noot-
sackelijck moet aankomen op de maniere, op de welcke
men in Christum ghelooft / want andersins de
Eutychianen, Cherinthianen, Nestorianen, Arianen, ende
de andere soodanighe ketters die in Christum ghes-
loofden / souden / in hun gheloof / de salicheyt kon-
nen hebben bekomen / t welck de Sectarisen self niet
en moghen noch en sullen bekennen: ghenomen dan
(ghelijck de Sectarisen sonder eenigh fundament wil-
len hebben) dat het ghenoech waere ter salicheyt/te
gheloooven al wat alleen in de twaelf Artijckelen
staet / hier upt en soude nochtans niet volghen dat
beyde/en Catholijcken, ende de heben-daeghsche Secta-
risen,

rifen, in him gheloof / kommen salich worden / aen-
ghesien datse oock in sommige stucken vande twaelf
artpkelen / reghel-recht teghen malkanderen stry-
den.

1. In de twaelf artpkelen staet dat Christus ne-
der-gedaelt is ter hellen. Hier gheloooven de Sectarisen
(ghelijck als blijkt upt hunnen Catechismus, aen de
44. vraghe) dat Christus door sijne onuytsprekelijcke
benauwtheyt, smerte, verschrickinghen, en helsche quael,
in sijn gaetsch leven (maer insonderheyt aen 't kruys)
ghesoncken sijnde, my van de helsche benauwtheyt, ende
pijne verlost heeft.

Ter contrarien / de Catholijcken segghen dat dese
leere godloos is / ende houden staende / dat Christus
nae den vleesche ghedoodt sijnde / niet sijnen ghes-
te ofte ziele tot eene plaetse onder de aerde ghedaelt is
om de zielen vande oudt-Vaders daer upt te verlost
sen.

2. In de twaelf Artpkelen wort gheseyt / dat
Christus sit ter rechter handt Godts sijns Vaders. Hier
gheloooven de Sectarisen (ghelijckmen in den Dor-
drechtschen Bijbel kan sien op. Actor. 9. v. 17. Num. 24.)
dat Christus soo sit aen de rechte handt van sijn Va-
der / dat hy noyt naer sijne menschelijcke naturen
op der aerden en is / noch wesen en kan op versche-
den plaetsen.

Ter contrarien / de Catholijcken leeren / dat hy ende
sit aen de rechte handt van sijnen vader / en daer
niet teghenstaende aen de zijde van Paulus gheseten
heeft. Actor. 23. v. 11. ende dat hy op alle plaetsen daer
het H. Sacrament is / oock tegenwoordigh is.

3. In de twaelf Artpkelen staet datmen gheloo-
ven moet eene H. alghemeene Kercke. Hier gheloooven
de Sectarisen (ghelijckmen in hunnen Catechismus kan
sien aen de 54. Vraghe) dat weder Christen menschen
een levendich lidtmaet der Kercke is / ende eeuwig
sal blijven.

Ter contrarien / de Catholijcken gheloooven / dat
oock die een levendich lidtmaet der Kercke is / ende

niet eeuwigh soo blijven, maer dat hy verballen kan van het gheloof/ ende oock tot de eeuwighen verdoemnisse.

4. In de twaelf Artykelen staet dat'er Verrijsenisse des vleesch is; Hier ghelooven de Sectarisen (gheslyck in hunnen Catechismus staet aen de 57. Vraeghe) dat de ziele van een Chyisten mensch/ Nae dit leven van stonden aen tot Christum haer hooft sal opghenomen worden.

Ter contrarien / de Catholijcken ghelooven / dat niet alle de zielen van peber Chyisten mensch van stonden aen nae dit leven / tot Christum opghenomen worden / maer dat sommighe voor eenen rydt noch moeten ligghen in t'vaghewier.

Hier uyt blijkt den teghen-strijdt die daer is tusschen de Catholijcken, ende Sectarisen, oock in stucken die de twaelf Artykelen raccken. Nu daere ick noch voorders.

§. 2.

Wort bewesen dat de Catholijcken ende Sectarisen reghel-recht teghen malkanderen strijden in vele andere stucken, buyten de twaelf Artykelen.

Ic ende neen, wanneer sy saemen van eenen en de selve saecke gheseyt worden / strijden reghel-recht teghen malkanderen; de Sectarisen segghen jae, de Catholijcken neen, van eenen en de selve saecke / schier in alle stucken van de Religie die noodich ter salicheyt sijn/ soo strijden van de Catholijcken, ende Sectarisen reghel-recht teghen malkanderen schier in alle stucken van de Religie die noodich ter salicheydt sijn.

I. De Sectarisen leeren / Dat den mensch, alleen door een oprecht gheloove in Christum, gherechtveerdicht wort.

soo moet ghy nu Christenen zijnde daghelijck heyligher en heyligher worden.

Ten tweeden seght den selven H. Apostel. 2. *ad Cor. 7. v. 1.* Hebbende dan, alderlieffte, dese belofte, laet ons ons suyveren van alle vleecke des vleeschs ende des gheests, volmakende de heyligh-makinge in de vrees des Heeren.

Hier leert den Apostel dat wy dooz de supberheyt van siel ende van lichaem ons in heylighheyt ende rechtveerdigheyt kunnen volmaken/ ofte daghelijck de selve vermeerderen.

Ten derden seght den H. Apostel 2. *Cor. 9. v. 10.* Hy sal het saet vermenighvuldighen, ende vermeerderen de vruchten ofte struycken van uwe rechtveerdigheyt.

Hier leert den Apostel dat dooz de aelmoessen de goederen vermindert / maer de rechtveerdigheyt vermeerbert wort.

Ten vierden / seght den den H. Joannes *Apo. 22. v. 11.* Die vuyl is dat hy noch vuylder worde, en die rechtveerdigh is dat hy rechtveerdigher worde, en die heyligh is, dat hy heyligher worde. Hier beken den Dordrechtchen Bybel *Num. 29.* dat het woort *heyligh worden*, gheslekt wort teghen het woort *vuyl worden*. Maer niemant wort vuylder dan hy te voer was als dooz quade wercken en utentoe sonden / ergo dit gheslekt sijn de tegen het ander / soo seght Joannes dat men dooz goede wercken kan heyligher ende rechtveerdigher worden.

IV. CAPITTEL.

Wordt bewesen dat het gheloove alleen niet genoeghsaem en is om den mensch rechtveerdigh te maken.

Niemant en twijfelt of het gheloove is noodt-sakelijck om gherechtveerdicht te worden / want dit leert opentlijck den H. Paulus. *Hebr. 11. v. 6.* Sonder 't gheloove, seyt hy / is 't onmoghelijck Gode te behaeg.